

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 11 (1795) 1992 m. kovo mėn. 24 d.

XXXVII METAI

Melbourne

Arkivyskupo Audrio Bačbio įngresas į Vilniaus katedrą

Vatikano korespondento Vilniuje Virginijaus Veilento pranešimas

Kovo 3 d. iškilmingu įngresu į Vilniaus katedrą pareigas pradėjo eiti Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačbis. 1991 metų gruodžio 19 dienos dekretu, paskelbtu gruodžio 24 d., Apaštalių Sostas pertvarkė Lietuvos bažnytinę provinciją ir, sujungdamas ją su Vilniaus arkivyskupija, suformavo Lietuvoje dvi Bažnytinės provincijas - Vilniaus ir Kauno. Pagal Bažnytinės teisės kodekso 431, 439 kanonus. Tai istorinis įvykis, ne mažesnės svarbos kaip Lietuvos Bažnytinės provincijos įkūrimas 1926 metais, kurį parengė palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis.

Naujasis Vilniaus arkivyskupas yra gimęs Kauno 1937 metais, augo Prancūzijoje, kur jo tėvas Stasys Bačbis buvo Lietuvos pasiuntinybės sekretorius. Mokslus ėjo Prancūzijoje ir Romoje, yra Bažnytinės teisės daktaras. Kunigu pašventintas 1961 metų kovo 13 dieną. Baigęs Bažnytinę Diplomatus Akademią, dirbo keliose Apaštalių Sosto pasiuntinystėse, paskui 10 metų Vatikano valstybės sekretoriato. 1988 metais popiežius pakėlė jį arkivyskupu, paskyrė pronuncijumi Olandijoje ir tą metų spalio 4 dieną pats suteikė jam vyskupo šventimus.

Praeitų metų gruodį, kaip žinome, arkivyskupas Audrys Bačbis paskirtas Vilniaus arkivyskupu metropolitu. Dar gerokai prieš iškilimų pradžią Vilniaus arkikatedrą užpildė tikintieji, o kurie nebegalėjo įeiti į vidų, nepaisydami darganoto oro, būriavosi Katedros aikštėje. II-tą valandą 30 min. iš arkivyskupijos kurijos į Katedros aikštę atvyko arkivyskupas Bačbis lydimas Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininko kardinolo Vincento Sladkevičiaus ir Olandijos kardinolo Adrianus Simonis.

Prie didžiųjų katedros durų su relikvijoriumi juos pasitiko vyskupas Juozas Tunaitis, iki šiol administravęs Vilniaus arkivyskupiją. Arkivyskupas Bačbis pabučiavęs šv. Kazimiero relikviją, švęstu vandeniu apšlakstė sutinkančiuosius vyskopus, kunigus ir tikinčiuosius. Įžengė į Vilniaus arkikatedrą, chorui giedant himną Ecce sacerdos magnus. Pirmiausiai su lydinčiais kardinolais nuėjo į šv. Kazimiero koplyčią, kur pasimeldė prie Lietuvos globėjo palaikų. Mišių

Po išventinimo vyskupu 1988.X.4 d. Šventasis Tėvas sveikinasi su arkivyskupu Audriu Juozu Bačbiu.

pradžioje, arkivyskupui Bačkui atsisėdus į Vilniaus arkivyskupo sostą, nuncijus Pabaltijo kraštam Justo Mullor Garcia, kreipėsi į naująjį Vilniaus ganytoją ir visus susirinkusiuosius lietuviškai sakdamas: „Abu tarnausime tai pačiai Bažnyčiai, tame pačiame krašte.“ Lietuva visada buvo ir yra arkivyskupo Bačbio tėvynė, bet ir aš ją nuo dabar laikau sava. Jausdamas tai, drįstu pirmą kartą kalbėti jūsų gražiąja kalba, kurios mokausi kiekvieną dieną. Įsitikinęs jūsų gera valia, kviečiu jus išklausti popiežiaus bulės originalą, parašytą lotynų kalba. Šios bulės apie Vilniaus arkivyskupo paskyrimą lietuvišką vertimą perskaitė kunigas daktaras Pranciškus Vaičekonis. Čia, be kita ko, sakoma: „Kviečiame, tave, mielas broli, šiai Bažnyčiai bendruomenei, persisunkusiai giliu pamaldumu, kuris ypač pastaraisiais laikais buvo jos jėga ir garbė, vadovauti toje pačioje dvasioje, kuria visuomet švietė tavo asmuo ir veikla“.

Sveikinimo žodį tarė ir vyskupas Tunaitis. Jis kreipėsi į arkivyskupą Audrį Bačkį: „Jūsų ekscelemlcija,

Lietuvos tikinčioji liaudis jau seniai žino Jūsų vardą. Paskutinį dešimtmetį Vatikano radio lietuviškoji laida, minėdama Šventojo Tėvo vardą, neretai paminėdavo ir Jūsų vardą, nes jūs darbotvėte labai atsakingose pareigose Vatikane. Siandien Jūsų gyvenimas glaudžiai susijungs su Vilniaus arkivyskupijos istorija, su istorija siekiančia pirmojo Lietuvos karaliaus Mindaugo laikus. 700-tų metų istorija, dramatiška, erškėčiuota, neretai tragiška istorija. Vilnius turėjo nemažą vyskupų kankinių, vyskupų tremtinių. Daug kartų arkivyskupija buvo visai be vyskupų. Manome, kad nebus lengvas čia ir Jums, ekscelemlcija, darbas. Vieni žvelgia į Jus su didelėmis viltimis, kiti šiek tiek su baime. Telaimina Jus Dievas ir tegloboja ne tik Vilniaus arkivyskupijos, bet ir visos laisvai atgimstančios Lietuvos labui ir gerovei. Jus remia Aušros vartų gailėstingoji Motina. Tejkvepia ir telydi Jūsų sumanymus ir darbus su Vilniumi susijusių šventųjų - šv. Kazimiero, Andriaus Bobolos,

(Nukelta į 2 p s 1.)

Tu!

Tu žinai kiek mokslas darbas
kainavo
Sėklas posėjus dobilų - linų žiedai
siūbavo -
Savomis rankomis Tu derlių suėmei
Audžiant svajonių juostas - tyliai
mintyse verkei!

Pavasaris, vėl dobilai - linai žydėjo-
Bitelės skraidė prie gerų žiedų!
Ir bučiuodamas žiedus paslapčia
šnibždėjo -
Dėl geresnio rytojaus - prie darbo
kviečiu!

Zydėjo baltos ramūnėlės primintos
su batu -
Mėlynos rugiagėlės - apšlakštytos
krauju!
Iš degiančių tėviškės namų-
Tu išėjai nežinomu keliu!

Bitelės laisvai skrido kilometrus į
tolį
Prinešti avilius medaus ir vaško nori
Bet avilių šeimininkas - kaip lokys
Suneštą medų - vašką sau pasiims?!

Pasaulis apskritas - pilnas
žvaigždžių!
Zemynuose žydi įvairiausių gėlių
Bus pavasaris - kaip bitelė Tu -
Sugrįši namo su džiaugsmu!

Tu gavai - Tu turi duoti!
Tėviškės žemei - sužaliuoti -
Zaliuojanti žemė - ateitį duoda,
Darbą - džiaugsmą - gyvenimo
duoną!

Ignas Gabalis, Ottawa, 1987

Kaliforniečiai apie naujus Lietuvos įstatymus

Los Angeles mieste šeštadieniais girdimas lietuviškas radijas. Pusvalandžio programoje pasakomos ne tikai vietinės naujienos, pranešimai, bet paliečiami ir platesnės reikšmės įvykiai.

Per dvi paskutines lietuviško radijo programas, parengtas skirtingų redaktorių, aiškiai pasisakyta dėl naujai Lietuvoje priimto įstatymo: Antro pasaulinio karo metu iš Lietuvos pasitraukusiems atimta Lietuvos pilietybė! Net Lietuvos ministeris pirmininkas Gediminas Vagnorius yra pasakęs, kad valstybės gali turėti skirtingas nuomones dėl pilietybės. Jei Lietuvos kaimyninės valstybės užsienyje gyvenantiems pripažįsta turėtą pilietybę, tai nereiškia, kad ir Lietuva pripažįsta.

Toksai Lietuvos Aukščiausios Tarybos priimtas įstatymas yra nusikaltimas lietuvių tautai. Kaip galima atimti Lietuvos pilietybę žmonėms kurie pasitraukę iš karo ugnyje naikinamo krašto, iš užsienio kovojo už Lietuvos nepriklausomybę atgavimą o ją atgavus - Lietuvos vyriausybė spiauna į savo tautos kovotojus, juos paniekina net atimdama pilietybę! Sov. Sąjungos diktatorius Stalinas iš tų lietuvių atėmė turtą, juos žadėjo sunaikinti, o dabar Lietuvos vyriausybė jiems atėmė pilietybę, kurios Stalinas nebuvo spėjęs, ar užmiršęs atimti. Aukščiausioje Taryboje turi būti įtakingų asmenų, kuriems labai svarbu nuo lietuvių tautos atstumti veiklius užsienio lietuvius. Ar Lietuvos vyriausybė nenori užsienio lietuvių tautos?

Radijo klausytojas
(„Laisvoji Lietuva“ Nr.2)

Apaštalinis nuncijus atvyko į Lietuvą

Apaštalinis nuncijus arkivyskupas Mullor Garcia jau oficialiai eina Popiežiaus jam patikėtas diplomatinės pareigos Lietuvos respublikoje. Naujasis Šventojo Tėvo atstovas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje yra šešiasdešimties metų ispanų kilmės Vatikano diplomatas, buvęs apaštalinio nuncijumi trijose Afrikos valstybėse - Dramblio Kaulo Kranto, Burkina Fazos ir Nigerio respublikose, paskutinius šešerius metus buvo Apaštalo Sosto nuolatinis stebėtojas prie Jungtinių Tautų organizacijos žinybų Ženevoje. Praėjusių metų spalio mėnesio pradžioje buvo paskirtas apaštalinio nuncijumi trijose Pabaltijo respublikose. Iš Šveicarijos pasiekė Vilnių, o vasario 10 d. įteikė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui savo įgaliojimus.

Apaštalinį nuncijų arkivyskupą Mullor vasario 9 d. Vilniaus aerouoste pasitiko Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius, vyskupai ir Lietuvos vyriausybės atstovai. Tiesiai iš aerouosto nuncijus nuvyko į Aušros Vartų koplyčią, kur susiteklė maldoje prie Gailestingumo Dievo Motinos paveikslu, vėliau - apie 19 valandą, Vilniaus arkikatedroje aukojo šventas Mišias. Drauge su nuncijumi Mišias koncelebravo Lietuvos kardinolas ir visi krašto vyskupai. Po Evangelijos kreipdamasis į susirinkusius, arkivyskupas Mullor Garcia taip kalbėjo: „Šiandien mano žodžiai yra tarytum paties Kristaus sveikinimo aidas: Kaip Kristus po prisikėlimo tarė apaštalam, - Ramybė jums, - taip ir aš, kaip Šventojo Tėvo atstovas jūsų tarpe, linkiu jums ramybės. Tikėjimo akimis žvelgdamas į Jūsų ateitį, ją matau skaidrią ir šviesią. Matau laimingus tautos sūnus ir dukteris, matau Dievo vardu susivienijusias šeimas, klestinčią ir laisvą visuomenę iš kurios spinduliuoja evangelinė tikėjimo saulė. Prieš visuomenės be Dievo gruvėsius, sakė arkivyskupas, įsipareigokime su Švenčiausios Mergelės Marijos pagalba sukurti Dievo garbei naują visuomenę.“

Prieš išvykdamas į Vilnių arkivyskupas Mullor Garcia susitiko su Vatikano radijo centrinės redakcijos bendradarbe Roberta Gisotti, per pasikalbėjimą išreiškė savo džiaugsmą gautu paskyrimu atstovauti Šventajam Tėvui Pabaltijo valstybėse, atsakė į kitus žurnalistės klausimus. Apaštalinio nuncijaus interview Vatikano radijo dienraštis šiandien išspausdino antrašte: Po Kryžiaus kančios - Prisikėlimas trijose Pabaltijo respublikose. Krikščionių viltys, iššūkiai krikščionim naujoje, postkomunistinėje Europoje.

Arkivyskupas pastebėjo, kad baigęs misiją Šveicarijoje, dabar

keliauja į visai skirtingą šalį, kur jo laukia nauja patirtis. Esu laimingas, sakė jis, kad apleidžiu svarbų politinį ir ekonominį centrą ir vyksiu į tris šalis, kuriose žmogaus asmeniui, krikščioniui, reikia tiesioginės pagalbos. Palieku miestą, šalį, apgaubtą tarytum turtos tobulybės skraiste, ir vyksiu į šalį išeinančias tarytum iš katakombų, į šalį, kur gyvenimas vyksta be priedangų, viskas tebėra tikra, autentiška. Tad keliauju į Pabaltijo šalį kupinas džiaugsmo, sakė arkivyskupas Mullor, ir žinodamas, kad manęs ten laukia pati gražiausioji ganytojinė ir diplomatinė patirtis. Jaučiu, toliau kalbėjo arkivyskupas, kad manęs laukianti patirtis yra tiesiogiai susisieti su Viešpaties Prisikėlimu, nes juk Pabaltijo šalyse, tuose Kryžiaus kraštuose, Kristus dabar prisikelia. Mano būsimą patyrimą, sakė arkivyskupas, norėjau palyginti su Kristaus susitikimu su mokiniais po Jo prisikėlimo. Apaštalinis nuncijus toliau pažymėjo, kad - kaip Šventojo Tėvo atstovas, drauge su vietos vyskupais, dalyvaus Pabaltijo šalių naujoje evangelizacijoje, stebės, kaip vyksta ekumeninis bendradarbiavimas, nes juk visi krikščionys Pabaltijoje - stačiatikiai, liuteronai ir katalikai, drauge stovėjo prie Kristaus Kryžiaus. Drauge pergyvenė

Kristaus kančią, pažymėjo arkivyskupas, svarbu, kad dabar - atėjus Prisikėlimo laikui, visi krikščionys gyventų savitarpio vienybės - Bažnyčios vienybės dvasia.

Arkivyskupas Mullor, pokalbyje su Vatikano radijo bendradarbe, užsiminė ir apie ką tik užbaigtą misiją Ženevoje, kur jam teko stebėti svarbiųjų pasaulinių įvykių eigą. Tarp teigiamų įvykių, jis priminė demokratijos pasistūmėjimą pirmyn ir žmogaus teisių apsaugojimo plotmėje padarytą pažangą. Pasaulyje vis labiau įsitvirtina žmogaus teisių universalumo - visuotinio - sąvoka. Tačiau, iš kitos pusės, įvykių eigoje yra ir labai neigiamų apreiškų: pavyzdžiui, turtingi ir galingi kraštai tampa vis galingesni ir turtingesni, o neturtingi kraštai ir žmonės tampa neturtingesni, vis labiau grimzta į vargą. Taigi, sakė arkivyskupas, esame tartum kryžkėlėje, kur susiduria praeitis ir dabartis. Toje kryžkėlėje ypač krikščionys turi pajusti atsakomybę prieš vargstančiuosius ir silpnuosius. Kristus siuntė savo mokinius vargantiesiems skelbti Gerąją Naujieną, o juk šiandien dar tebegyvename vargo pasaulyje, kuris gal tik truputį geresnis negu buvo anksčiau, bet dar vis tebėra labai trapus.

LRTV

Arkivyskupo Audrio Bačkio ingresas į Vilniaus katedrą

(Atkelta iš 1 p s l.)

Juozapato Kuncevičiaus, Rapolo Kalinausko, o ypač Jūsų pirmtako Vilniaus arkivyskupo, palaimintojo Jurgio Matulaičio pavyzdys ir užtarimas. Ačiū Jums, kad nepabūgote ateiti gyventi ir dirbti tarp mūsų ir dėl mūsų.“

Kardinolas Simonis, savo žodyje, apgailestavo, kad arkivyskupo Bačkio netekimas yra nuostolis Olandijos Bažnyčiai ir kartu džiaugėsi, kad Vilniaus arkivyskupijai ir kartu Lietuvai tai didelė palaima. Audrį Bačkį taip pat pasveikino Lietuvos At-os pirmininkas Vytautas Landsbergis ir premjeras Gedminas Vagnorius. Savo pamoksle, naujasis arkivyskupas prisiminė popiežiaus žodžius, išartus lietuviškai jo konsekracijos proga: „Gailestingumo Motina, šiuo meilingu vardu garbinama Aušros vartuose Vilniuje, pažvelk į savo sūnų, Tau patikintį savo pareigas, į kurias šaukia Bažnyčia, apšviesk Jį, palaikyk Jį, išmelsk Jam gausių Dievo malonių. Gailestingumo Motina, su meile pažvelk į tą tautą, kurios sūnumi yra naujasis arkivyskupas, palaimink prieš šešis šimtmečius Lietuvoje šaknis įleidusią Bažnyčia, palaimink jos

ganytojus ir padėk, kad ir toliau ji, kaip ir praeityje, būtų tauri ir ištikima Kristuje.“

Po to, arkivyskupas Bačkis ypač šiltai minėjo savo pirmtakus, amžinos atminties Vilniaus arkivyskupą Julijoną Steponavičių ir Jo veiklą, bei palaimintą Jurgį Matulaitį. Pamoksle arkivyskupas taip pat kreipėsi į kunigus, vienuolius ir vienuoles bei pasauliečius, ragindamas kartu spręsti Bažnyčiai iškilančias problemas. Po pamokslu lietuvių kalba, arkivyskupas Bačkis pasveikino į Jo ingresą atvykusius lenkus ir baltarusius tikinčiuosius jų gimtosiomis kalbomis. Besibaigant Šventoms Mišioms, prieš palaiminimą, Popiežiaus vardu arkivyskupą Bačkį ir visus susirinkusiuosius pasveikino Vatikano ryšių su valstybėmis sekretorius Žan Lui Toron. Po šventų mišių arkivyskupas Bačkis pakvietė garbinguosius svečius ir pagerbė juos pietumis.

Bendrojoje audiencijoje

dalyvavo ir Novosibirsko apaštalinis administratorius vysk. Josef Werth. Jį pasveikinę šv. Tėvas visus tikinčiuosius kvietė melstis už Sibiro krikščionis. Savo maldose prisiminkime, ragino Popiežius, - visus mūsų tikėjimo brolius gyvenančius Sibire, visus tarp jų besidarbuojančius kunigus ir seseris vienuoles.

ĮVYKIAI

Nuo vasario ketvirtosios, Vilniuje jau veikia Federacinės Vokietijos ambasada. Iškilmingame jos atidaryme dalyvavo Lietuvos valdžios atstovai. Ambasadorius Gottfried Albrecht išreiškė viltį, kad ambasados atidarymas padės sustiprinti Lietuvos ir Vokietijos draugiškus santykius ir ryšius įvairiose gyvenimo srityse. Spaudos agentūros primena, kad Vilniuje jau veikia dvylikos kraštų ambasados, tarp jų Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, Prancuzijos ir Didžiosios Britanijos. Apaštalinis nuncijus, kuris pagal tradiciją katalikiškuose kraštuose yra laikomas diplomatinio korpuso dekanu, atvyks į Vilnių vasario devintąją ir kitą dieną išeis Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui savo įgaliojimus.

Apaštalinis nuncijus Rusijoje arkivyskupas Colasuonno pastaruoju laiku lankėsi Ukrainoje ir Baltarusijoje, kur užmegė pirmuosius diplomatinis kontaktus su dviejų dabar jau nepriklausomų valstybių vyriausybėmis. Nuncijus Colasuonno pasimatė su Ukrainos ir Baltarusijos oficialiais asmenimis, aplankė vietos katalikų bendruomenes. Užsienio spaudos agentūros šia proga primena, kas iki šiol Apaštalo Sostas oficialiai pripažino tik Rusijos federaciją, nurodo, kad pripažinimo paprašęs prezidentas Jeltsinas, kai jis lankėsi Vatikane praėjusių metų gruodžio 21-ąją. Pagal spaudos turimas informacijas, jokia kita naujai susikūrusios nepriklausomų valstybių sandraugos respublika dar neprašė Apaštalo Sosto oficialaus pripažinimo.

Prieš Kinijoje vykdomus žmogaus teisių pažeidimus protestuoja ir kitos Italijos partijos bei visuomeninės organizacijos. Solidarumo ženklai su Kinijoje represuojamais kitaminčiais ir pagerbdamas Tien An Men aikštės žudynių aukas, Italijos socialdemokratų partijos dienraštis rytoj išeis su tuščiu pirmuoju puslapiu. Taip pat ir Tarptautinė Amnestijos organizacija, Li Pengo vizito Vakaruose proga paskelbė specialų raportą apie mirties bausmes Kinijoje. Amnestijos organizacijos duomenimis, praėjusiais 1991 metais Kinijoje mirties bausmei pasmerkti buvo net 1.437 žmonės, daugumoje politiniai kaliniai ir disidentai. Vien sausio mėnesį 120 pasmerktųjų buvo sušaudyti. Tais pačiais metais kelis kartus buvo įvykdytos viešos masinės egzekucijos. Pati kraupiausia įvyko spalio 26-ąją. Kunming miesto stadione, 40 tūkst. žmonių akivaizdoje buvo sušaudyti 35 kaliniai.

Apaštalinis nuncijus Rusijoje arkiv. Colasuonno, lankydamasis Minske susitiko su Baltarusijos užsienio reikalų ministru Kravčenko. Abu pokalbio dalyviai išreiškė pasitenkinimą susitikimo rezultatais. Ministras Kravčenko pasakė, kad per susitikimą buvo padėti geri pagrindai Baltarusijos ir Vatikano ateities santykių vystimui. Pasak spaudos agentūrų, Vatikano atstovas pasakęs, jog Apaštalo Sostas yra pasirengęs užmegzti su Baltarusija diploma-tinius santykius. Arkiv. Colasuonno būdamas Minske aplankė vietos katalikų katedrą, susitiko su arkivyskupu-metropolitu Swiatek.

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mioldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$30. Kituose kraštuose \$35. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra.

Published by Val. Čižauskas
38 Coghlan St., Nidre, 3042
President of the Lithuanian
Catholic Federation

VII PLJ Kongresas atstovo akyse

Rašo Paulius Stepanas
Canberros atstovas

Gruodžio ir sausio mėnesiais Pietų Amerikoje įvyko VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Susirinko atstovai iš dvylikos kraštų, įskaitant atstovę iš Punsko ir atstovus iš penkių Pietų Amerikos kraštų. Atvažiavo, net grupė iš Lietuvos, nors dėl Aerofloto nesuitvarkymo, jie dešimt dienų vėlavo. Palyginus su kitais Kongresais, mažai žmonių atvažiavo dėl aukštos kelionės kainos: neužsipildė visos 120 vietos atstovams - tikrai 80 atvažiavo. Laimingai, kai mažiau žmonių buvo, diskusijos skalndžiau ėjo ir mažiau susiskaldėme.

Kongreso Atidarymas ir Studijų dienos įvyko Argentinoje, netoli Buenos Aires. Iš viso sudarėme 22 nutarimus ir tris pareiškimus. Iš klausėme šešių prelegentų paskaitas, kuriose iškilo nemažai įdomių minčių ir vertingų pastabų. Kalbėjo kun. Saulaitis apie Jaunimo Sąjungos pirmus tikslus, jo pramatytus Sąjungos veiklos būdus ateityje ir apie dabartinę problemą emigracijos iš Lietuvos. Henrikas Antanaitis mums apibrėžė vidurinės kartos įnašą į Jaunimo Sąjungą ir tarpkartinį bendradarbiavimą. Gintaras Grušas, buvęs Sąjungos Pirmininkas, išryškino psichologinę padėtį tarp Išeivijos ir Lietuvos. Dr. Bieliauskas apibūdino sanprotavimo skirtumus tarp Lietuvos ir mūsų. P.Nainys kalbėjo apie PL Bendruomenės ateitį. Bill Hough, amerikonas teisėjas, kuris specializuojasi Pabaltijos reikalais, įdomiai paaškinė Lietuvos dabartinę ekonominę ir teisinę padėtį ir pristatė mums dabartinius įstatymus dėl pilietybės ir žemės nuosavybės.

Pačios diskusijos kilo dažniausiai iš siūlymų sustatytų diskusijų būreliuose. Beveik visi susirinkę panašiai galvojo, nors atvažiavę iš įvairių pasaulio kampų. Mūsų visų veiklos sunkumai ir problemos yra panašios, bet visi skirtingai stengiasi jas išspręsti. Amerikonai išskėlė klausimą Sąjungos vardo pakeitimo, kad nebūtų Pasaulio LJ Sąjunga.

Nuo šių metų kovo pirmos dienos Lenkijos aviakompanija „LOT“ pradės tiesioginį oro susisiekimą tarp Varšuvos ir Vilniaus. Šią naują avialiniją aptarnaus italų ir prancūzų gamybos propeleriniai lėktuvai „ATR-72“, galintys sutalpinti 64-rius keleivius. Tarp Lenkijos ir Lietuvos sostinių jie vykdys tris skrydžius per savaitę - sekmdieniais, pirmadieniais ir penktadieniais. Skrydis truks septynioliasdešimt penkias minutes. Nauja oro linija bus taip sutvarkyta, kad keliautojai iš Vilniaus į Varšuvą, pasiekę Lenkijos sostinę, be ilgo laukimo galės persėsti į transatlantinius lėktuvus. LOT kompanijos nuo kovo pirmos dienos įvedama avialinija Varšuva-Vilnius-Varšuva dar labiau pagerins oro susisiekimą su Lietuvos sostine. Oro susisiekimas su Vilniumi jau dabar yra patogus iš Vienos, Ciuricho, Kopenhagos, Hamburgo ir kitų Vokietijos miestų. Praktiškai Vilnių lėktuvu dabar galima pasiekti kiekvieną savaitės dieną.

Australijos lietuvių dalyviai PLJ Kongrese - Argentijoje

Užtruko keletą dienų, kol galutinai nusprendėme nepakeisti vardo, bet tuo tarpu iškilo daug kitų svarbių klausimų. Vienas iš pirmutinių ir svarbiausių nutarimų buvo beveik vienbalsiškai priimtas: kad jaunimo Sąjungos pagrindinis tikslas yra rūpintis Išeivijos jaunimo reikalais. Nors neleisime Lietuvos gyventojų priklausyti prie jaunimo Sąjungos, nes jų problemos skiriasi nuo mūsų, mes stengsimės palaikyti glaudžius ryšius su Lietuva. Taip pat nuoširdų pakvietimą parašėme lietuviams gyvenantiems Punske, Sibire ir kitose buvusios Sovietų Sąjungos žemėse prisijungti prie PLJ Sąjungos. Ta pačia mintimi nutarėme leisti susidomėjusiems nelietuviams tapti Jaunimo Sąjungos nariais. Mat Pietų Amerikoje dabar yra daug nelietuvių, kurie dėl draugystės su lietuviams sparčiai dirba lietuvių jaunimo veikloje.

Mes skyrėme ypatingą svarbią lietuvių kolonijose, ypač Pietų Amerikoje, ir parašėme laišką skatinantį lietuvių organizacijas remti lituanistines mokyklas, ypač Vasario 16-tos Gimnaziją. Ją trečdalis atstovų lanke Gimnaziją ir jai pareiškėme didelę padėką už jos darbą lietuvių išlaikyme. Nusprendėme oficialiai prileisti vyresnius į PLJ Kongresų veiklą, ypatingai pasinaudoti jų profesionalia patirtimi. Mes paruošėme penkis laiškus, ir pareiškimus dėl Sovietų kariuomenės buvimo Lietuvoje, dėl buitinių teisių išeišiams dirbantiems Lietuvoje ir dėl Lietuvos dabartinio pilietybės įstatymo.

Buvo siūlymas Sąjungos Valdybos kadenciją sutrumpinti; todėl sekantis Kongresas įvyks 1994 metais Lietuvoje ir Anglijoje. Buvo naujoji PLJS Valdyba išrinkta, pirmą kartą neviename mieste, o išsklaidyta tarp JAV ir Kanados.

Amerikos pristatytas siūlymas buvo įsteigti Jaunimo Prieglaudą („Youth Hostel“) Vilniuje, kartu su Jaunimo Sąjungos atstovybe. Iš pradžių, atrodė neįmanoma tokį dalyką įvygdyti, bet Bill Hough pasiūlė tarptautinių fondų („Foundations“) pasinaudoti, kad nereikėtų liesti Sąjungos santaupų. Susiformavo komisija ištyrinėti šį projektą, ir kartu įsteigti Jaunimo Sąjungos būstinę palaikyti ryšius

tarp Lietuvos ir PLJS Valdybos.

Po savaitės Argentinoje, laivu perplaukėme Rio de la Plata į Urugvajaus sostinę, Montevideo. Ten mus labai maloniai priėmė vietiniai lietuviai ir pamatėme labai pavykusį Melbourne Jaunimo Teatro pasirodymą ir puikų, iš Toronto atvažiavusio Gintaro ansamblio, koncertą. Po smagaus Naujų Metų Baliaus atstovai nuvyko į Iguozų krioklius. Visiems labai didelį įspūdį sudarė, ir buvo vertinga kelionė. Atsiradome po to Brazilijoje, Sao Paulo mieste, ir po priėmimo nuvežė visus atstovus ir prisijungusius dalyvius į Stovyklą, kuri įvyko Litanikos lietuvių sodyboje.

Atstovams buvo mažai progos įsijungti į kultūrinę programą dėl to, kad reikėjo pratęsti Sesijas. Lietuvos atstovai pristatė įdomias paskaitas apie Lietuvos vidinę politiką, ekologiją, švietimą ir taip toliau. Ypatingos diskusijos iškilo dėl pilietybės įstatymo, kurios sukosi apie Bill Hough ir Aurelijaus Katkevičiaus, Landsbergio patarėjo, nesutikimą. Atstovai daugumoje palaikė Bill Hough pusę, kad yra galimybių pakeisti dabartinį

įstatymą nepakenkus Lietuvai. Mums labai buvo į naudą susipratusiai išdiskutuoti tokį klausimą, kuris mus visus liečia.

Gale stovyklos buvo visų kraštų atstovai paprašyti įteikti krašto veiklos projektus ateinantiems dviem su puse metams. Tikrai Australija ir Pietų Amerikos kraštai tą atliko. Nuo praeito Kongreso prieš keturis metus, Australija išpildė keturius iš dešimties veiklos projektų, o JAV tikrai vieną. Šį kartą, Australija paruošė penkioliką projektų ir atsakomybę už juos paskirstė savo atstovams. Visi projektai remiasi ryšių išlaikymu su jaunimu, su kraštų Jaunimo Sąjungomis ir su Lietuva, bei lietuvių išlaikymu ir skatinimu Australijoje.

Stovykloje kas vakarą buvo kokia nors programa suorganizuota. Ypatingai prisimintini vakarai buvo Lietuvos vakaras suruoštas Lietuvos atstovų, ir paskutinis vakaras, kai šventėme Kongreso 25-erius metus. Lietuviai buvo suruošę tipingus pasirodymus iš Lietuvos etninių rajonų ir ne tik gerai pasijuokėme, bet ir truputį kultūros pasimokėme. Paskutinis vakaras prasidėjo su pasirodymais: kiek vieno krašto pamėgdžiojimas kito krašto atstovų. Suradome nuostabių vaidintojų! Net buvusi Sąjungos Valdyba mums labai gambiai pasirodė.

Kai pagaliau Stovykla baigėsi, visi Studijų Dienose iškelti klausimai buvo galutinai išdiskutuoti ir galėjome pabaliavoti Uždarymo Baliauje. Dar nelabai norėdami išsisklaidyti po visas pasaulio šalis, virš šimto dalyvių ir atstovų suvažiavo į Rio de Janeiro kartu pasismaginti ir apžiūrėti labai gražų miestą.

Visi dalyvaujantys sutiko, kad VII PLJ Kongresas buvo labai vertingas ir daug atsiekėme. Jis buvo ypatingai naudingas nuspręsti mūsų veiklos ateities kryptį po visų pasikeitimų Lietuvoje per paskutinius porą metų. Tuo pačiu, įsikūrė daug draugystės, kurios ateityje padės mums sklandžiau kartu dirbti. Mes visi pajutome ypatingą ryšį tarpusavy, nors atvažiavę iš skirtingų šalių ir pripratę prie visai skirtingų sąlygų - jog mes pasijutome esą lietuviai!

Estijos nepriklausomybės šventė

Sueina 74 metai nuo nepriklausomos Estijos respublikos paskelbimo po I-ojo pasaulinio karo. Kaip Lietuvos Taryba vasario 16-ąją, taip Estijos Seniūnų Taryba 1918 metų vasario 24 dieną paskelbė valstybinę nepriklausomybės deklaraciją. Estai, panašiai kaip lietuviai, savo nepriklausomybę paskelbė po ilgos vergijos, tik jiems reikėjo dar ilgiau kovoti už savo laisvę ir valstybingumą įtvirtinimą. Nuo tryliktojo amžiaus estų žemė atsidūrė svetimųjų valdžioje. Septynis šimtus metų dabartinę Estiją valdė danai, kryžiuočiai, lenkai, švedai, rusai. Tačiau, per išstisus šimtmečius vyko tyli ir išstverminga pasipriešinimo kova, kurios dėka estų tauta neprarado savitumo ir savo tautinės kultūros. Ne mažiau ryžto ir narsumo pareikalavo ir pirmieji nepriklausomybės metai. Estų savanorių kariuomenė turėjo kautis su kraštą užplūdusiais bolševikais, su bermontininkais ir su vokiečiais.

Nepriklausomybės kovos sėkmingai buvo užbaigtos tik 1919 metų spalio mėnesį. Estų savanorių kariuomenė, ne tik išlaisvino savo kraštą, bet taip pat išvarė bolševikus ir iš šiaurinės Latvijos. Laisvo gyvenimo dvidešimtmetis tarp dviejų pasaulinių karų paliudijo estų tautos nepaprastą sugebėjimą savarankiškai tvarkyti ir vystyti valstybinį gyvenimą. Per trumpą laiką suklestėjo ekonominis ir visuomeninis krašto gyvenimas. Galop 1940 metais Estiją ir kitas dvi kaimynines Baltijos respublikas ištiko tas pats skaudus likimas. Tačiau ir iš šios vergijos Estija išėjo su pergale, praėjusių metų vasarą atkurdamą visišką respublikos nepriklausomybę.

Estijos tautinės šventės proga, lietuviai nuoširdžiai sveikina savo likimo brolius estus, linkėdami, kad bendro likimo sujungtos Pabaltijos tautos kuo greičiau visokeriopa suklestėtų.

Melbourno Šaulių minėjimo šventė

Gyvenimo apylinkybės pagimdė Lietuvos Šaulių Sąjungą. Ji gimė kietais už Lietuvos laisvę kovų metais. Tuo metu valdybos pirmininku buvo kaip tik Vladas Putvis-Putvinskis. Jis ir skaitomas Šaulių Sąjungos Lietuvoje įkūrėju.

Putvis turėjo ryžtingą valią ir didelę drąsą. Šaulių sąjungos įsteigėjas, ideologas žavėte žavėjo jaunimą. Juk visos jėgos, kuriomis jis sukūrė Šaulių Sąjungą, buvo vos pražydę lietuviai ir lietuvės. Tačiau pilnai neišvaręs palaimingos vagos, 1929 m. kovo 5 d. paliko jis Šaulių ir visų lietuvių eiles.

Rašytojas šaulys Vienuolis-Zukauskas Putvį pavadino „Šaulių tėvu“. Kitas rašytojas, Liudas Gira 1935 metais, prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę, jį priskaitė prie „didžiųjų tautos vadų“, o metinių mirties sukaktuvių proga, „Trituitui“ vedamąjį apie Putvį parašė Prezidentas Antanas Smetona.

Matome, kad ir Melbourno Šauliai Putvį labai gerbia ir sukručio jo 63-čias mirties metines iškilmingai paminėti.

Minėjimas įvyko sekmadienį, kovo 8-tą dieną. Į šv. Jono bažnyčią East Melbourne DLK Vytenio kuopos šauliai ir šaulės įžengė su savo vėliava pilnai uniformuoti. Šaulių kuopos kapelionas kun. dr. P. Daukny per pamokslą išskėlė Vladio Putvio-Putvinskio svarbą to laiko atsikuriančiai Lietuvai, įnešdamas tautinį riteriškumą, kuris persiduoda ir dabartinėms Šaulių kartoms.

Skaitymus atliko šaulys Pranas Bartaška ir šaulė Laima Lipkevičienė. Auką atnešė šaulės: Aleksandra Galiauskienė, Emma Lipčiuvienė ir Loraine Sidabrienė. Gražiai skambėjo naujos bažnytinio choro giesmės, diriguojant Petriui Morkunui.

Iškilmingas minėjimo aktas, 2.30 val. vyko Lietuvių namų Bendruomenės kambaryje, kur su svečiais susirinko apie 40 dalyvių. DLK Vytenio Šaulių kuopos pirm. Viktoras Sukevičius prie prezidiumo stalo pakvietė kapelioną kun. dr. P. Dauknį, Šaulių Žvaigždės medalio šaulę Alisą Baltrukoniene ir „Ramovėnų“ pirm. Vladą Bosiki.

Bendruomenės kambarys buvo šauliškai-tautiniai papuoštas. Žvakės uždegė šaulys Gylys ir rimtis pasijautė patalpoje. Rodos tebeskamba širdyje Vladio Putvio žodžiai: „Siaurinkit savo asmens reikalus, pamirškite asmens ir partinius vaidus, dėkitės į bendrą darbą... Tegul visos jėgos susivienys bendrajam didžiajam savo laimės gynimo darbiui“.

Kuopos pirm. Viktoras Sukevičius savo įžanginiame žodyje pasveikino visus į minėjimą susirinkusius, atsistojimu ir tylos minute pakvietė pagerbti Melbourno mirusius kuopos šaulius ir visus kritusius už Lietuvos laisvę. Pagrindinei paskaitai pirmininkas pakvietė šaulį Praną Bartašką.

Saulys Bartaška paskaitai atėjo gerai pasiruošęs. Paskaita buvo trumpa, nuosekli apžvalga Šaulių Sąjungos įkūrėjo Vladio Putvio

gyvenimo ir jo nuopelnų Šaulių organizacijai. Visi atydziai klausėsi.

Bendroje organizacijoje yra priimta, kad šauliai ir šaulės įstoje į Šaulių organizaciją ir apsisprendžia pasilikti, turi priimti priesaiką ar pasižadėjimą. Pirm. Viktoras Sukevičius pranešė, kad per šio minėjimo šventę trys šauliai ir 5-kios šaulės duos priesaiką.

Saulys Miškinis atnešė į patalpos priekį šaulišką vėliavą ir prie kapeliono kun. dr. P. Dauknio aštuoni asmenys bučiuodami vėliavą pasižadėjo Dievo akivaizdoje, kad ištikimai ir sąžiningai vykdys Lietuvos Šaulių Sąjungos išėivijoje nario-ės pareigas, visomis jėgomis kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės ir visur elgsis kaip doram-ai, drausmingam-ai garbingam-ai šauliui-ei pridera. Pakartotas dar ir pasižadėjimas. Visi sveikino priesaiką priėmusius šaulius.

Ši drausminga tautinė organizacija pagyvina bendrus minėjimus, tautines šventes. Uždega blėstanti vyresniosios kartos ryžta dirbti vieningai Lietuvai.

Daugiau dar Šaulių kuopos valdybai rūpi, kad priaugantis jaunimas prisiimtų šaulišką idėją ir gausiai užpildytų retėjančios senosios kartos gretas.

Minėjimo šventė užbaigta Tautos himnu.

Kuopos pirmininkas pakvietė visus dalyvius į Klubą salę, kur pasivaišinta įvairiais skanėstais ir šaltais bei karštais gėrimais.

isa.

SYDNĖJAUS KRONIKA

Vasario 9 d. gražaus būrio artimųjų ir draugų buvo pasveikintas ir palydėtas į naują profesinį darbą jaunas medicinos gydytojas Ričardas Cervinas. Ričardas vienas iš iškilių jaunuolių mūsų mažoje lietuvių bendruomenėje, nuo pat jaunų dienų jį matėme tarnaujanti prie mišiu, skaitanti paskaitas, bei deklamuojančią eilėraščius.

Medicinos studijas baigė N.S.W. Medicinos fakultete, gaudamas Chirurgijos bakalauro diplomą MBBS su garbės pažymiu.

Jaunas gydytojas Ričardas Cervinas atlieka praktiką garsioje Concord Repatriation General valstybinėje ligoninėje. Atlikus praktiką tikime matyti Dr. Ričardą privačioje praktikoje.

Ričardas yra nuostabus, geros širdies Australijoje gimęs inteligentas, jaunuolis. Pasigėšime Ričardo tautinių šokių grupėse, krepšinininkų eilėse, skautų veikloje, teatre ir visur, kur tik buvo reikalinga graži lietuvių kalba ir kita pagalba lietuvių bendruomenės gyvenime ir veikloje. Visa tai Ričardas darė su meile ir malonumu, nuo ko reikės dabar atsakyti, nes gydytojo profesija ir darbas be abejonės suvaržys asmeninius laisvo žmogaus malonumus.

Prie turtingo vaišių stalo Lietuvių klubo svetainėje Dr. Ričardą sveikino prel. P. Butkus, Apylinkės valdybos vardu A. Kramilius, Lietuvių klubo - Jurgis Karpavičius, Litanistinių kursų mokytoja Aldona Janavičienė, Albinas Giniūnas ir Ričardo tėvelis Juozas Cervinas. Svečių tarpe matėse medicinos studentas Antanas Šarkauskas ir Justinas Ankus, abudu jau gilius pėdas įmynę Sydnėjaus lietuvių bendruomenėje.

Sveikiname mielą Dr. Ričardą ir linkime daug sėkmės jo pasirinktoje profesijoje.

Atsisveikinom su Msgr John Meaney. Per paskutinius 28 metus Sydnėjaus lietuvių savo bažnyčioje Lidcombe buvo priglaudęs šios St. Joachim's parapijos klebonas Prel. John Meaney.

Lietuvių bendruomenė praleido gražiausius metus prel. Meaney tėviškoje globoje. Lietuviai čia turėjo lietuviškas pamaldas, naudojami patalpomis savaitgalio mokyklai, pagal reikalą parapijos salę ir visa tai be jokio mokesčio. Prelatas Meaney mėgo lietuviškas giesmes ir visada buvo su mumis laike lietuviškų pamaldų. Prelatas Meaney buvo Dievo siųstas žmogus ne tik šiai parapijai, bet ir lietuviams.

Vasario 23 d. dalyvaudant apie 30 kunigų atsisveikinimo mišias atlaikė pats prel. Meaney koncelebruojant su nauju klebonu Norman Grady mūsų prel. P. Butkum ir dar vienu kunigu prel. Meaney draugu.

Parapijos komitetas buvo pradėjęs rinkti pinigus dėl Prel. Meaney dovanos. Prel. Meaney sužinojęs pareiškė, kad jis jokios dovanos nepriims. Vietoj dovanos paprašė jo atminimui pastatyti Marijos statulą bažnyčios kieme, kuri po pamaldų buvo pašventinta.

Sekė oficialus atsisveikinimas salėje, kur prel. Meaney buvo palinkėta ramaus poilsio pensijoje. Lietuvių vardu atsisveikino ir įteikė simbolinę dovanėlę Prel. P. Butkus. Prel. Meaney labai šiltai atsiliepė apie lietuvius. kor.

Iš pirmininkės pranešimo

Melbourno Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos narės metiniam susirinkimui. Gausiai dalyvavo gal ir dėl to, kad paskutiniai metai buvo paženklininti giliu pergyvenimu - galų gale išsipildė visų puoselėtas troškimas sulaukti laisvės Lietuvai. Be to, buvo įdomu, ką mūsų nepailstama, sumani ir veikli draugijos pirmininkė mums papasakos apie darbinguosius pėjusius metus.

Salia įprastų draugijai darbų - narių lankymo ligoje, užuojautų pareiškimo spaudoje, atstovavimo su vėliava procesijose bažnyčiose, pereinamais metais buvo paminėta 40-ties metų veiklos sukaktis, suorganizuotos dvi popietės, kartu su Soc. Moterų Globos Draugija sudarytas vad. „Sausio Tryliktosios“ komitetas, kuris labai sėkmingai sutelkė lėšų sužeistiesiems ir nukentėjusių šeimoms šelpti. Pirmininkė H. Statkuvienė ir vice-pirmininkė G. Mackevičienė padėjo labai daug pastangų aplankyti Lietuvoje visus žudynių aukų šeimas ir sužeistuosius, pareiškė užuojautą Australijos lietuvių vardu, „Sausio Tryliktosios“ Komiteto vardu ir įteikė po \$US200. Ta kelionė joms paliko neišdildomą įspūdį. Dalyvavo ir Medininkų žudynių aukų laidotuvėse.

Kad būtų galimi užsimojimų ir prašymų patenkinimai, be abejo, reikalingos lėšos. Jos buvo sutelktos suruošiant šermentis, gaminant pietus sekmadieniais ir t.t. Tuo būdu draugija galėjo paremti politinių kalinių ir tremtinių organizaciją „Caritas“ Vilniuje, Kauno Kunigų Seminariją, laikraščius - „Katalikų Pasaulį“,

„Tėviškės Aidus“ ir „Mūsų Pastogę“, nusiųsti siuntinį vienam kunigui į Lietuvą, duoti auką Australijos Lietuvos Fondui, Melbourno Lietuvių Klubui, našlaičių ir invalidų vaikų prieglaudai Lietuvoje, padengti religijos mokymui knygų į Lietuvą siuntimo išlaidas, nupirkti automobilį nukentėjusiam katastrofoje Kauno Kunigų Seminarijos Dvasios Tėvui kun. E. Bartuliui, prisidėjo auka berniukui Lietuvoje, sergančiam inkstų liga, aukojo nuo gaisro nukentėjusiai šeimai Kaune, parėmė Lietuvos rinktinę vykstančią į olimpiadą Barcelonoje, užmokėjo trečdalią išlaidų už išleistas knygas apie Lietuvą ir jų persiuntimą Viktorijos gimnazijų bibliotekoms, parėmė Šv. Kazimiero Kolegiją Romoje, kurioje gausėja seminaristų iš Lietuvos skaičius. Kolegijai reikalinga daugiau aukų. Iš viso išleista \$8148.

Pirmininkė pasidžiaugė darnia ir draugiška nuotaika narių tarpe,

Užsienio spaudos agentūrų žiniomis iš Vilniaus pagaliau pajudėjo link sienos su Latvija pirmasis buvusios sovietų okupacinės kariuomenės dalinys - oro erdvės apsaugos batalionas. Dalinys buvo ankščiau dislokuotas Mickūnuose, vasario pabaigoje buvo perkeltas į Vilnių o iš čia pradėjo galutinai trauktis iš Lietuvos. Pagal spaudos agentūrų skelbiamą informaciją, batalionas per Latviją sugrįš atgal į Rusiją. Tai pirmas iš Lietuvos išvedamas buvusios sovietų okupacinės kariuomenės dalinys.

valdybos vardu visoms nuoširdžiai padėkojo, kvietė ir toliau uoliai prisidėti draugijos veiklą vystant. Dvasios Vadas kun. dr. Pr. Daukny pasidžiaugė draugijos gyva veikla ir įnašu į Lietuvos gyvenimą.

Susirinkimo prašoma, valdyba liko ta pati. Jos sąstatą sudaro: pirmininkė H. Statkuvienė, vice-pirmininkė G. Mackevičienė, sekretorė V. Vaitiekūnienė, išdininkė J. Petraitienė, parengimų vadovės E. Krikščiūnienė, Z. Pranckūnienė ir L. Keblienė.

Jeigu kas norėtų prisidėti paremiant Lietuvos seminaristus ir gilinančius studijas kunigus šv. Kazimiero Kolegijoje Romoje, gali aukoti šv. Mišioms. Auką mielai persiųs draugijos išdininkė J. Petraitienė. V.V.

AUKOS

Per Melbourno Apylinkės valdybą „Bendruomenės reikalams“ aukojo sekantys asmenys:

\$25 - B. Prašmutaitė, \$20 - R. Smetas, \$10 J. Grigaitienė.

„Pagalba Lietuviai“ - aukojo: Po \$50 V.&G. Alisauskai, Lesniauskas; \$25 - B. Prašmutaitė, po \$20 aukojo R. Galinis, R. Jokubaitienė, Ald. Kairienė, K. Lynikas, J. Meiliūnas, V. Stagis, A. Staugaitis, J. Paragienė; \$15 - P. Morkūnas, po \$10 aukojo O.&Pr. Binkai, P. Dargis, G. Gaidelis, A. Kalvaitienė, P. Mažylis, J. Petraitis, L. Pikelis, Pr. Saulys, M. Sodaitienė; \$5 - A. Vaičiulis.

Viltis Kružienė
Išdininkė

Australijos Lietuvių Geelongo Bendruomenės namų atremontavimo veikloje

Sie namai yra pastatyti 1957 metais iš lietuvių surinktų aukų, aukojusių šilingais, svarais bei darbais. Jų tikslas išlaikyti kultūrinę veiklą ir apima viso Geelongo lietuvių organizacijas. Tie namai išsilaiko savomis lėšomis, aukomis ir nėra koks klubas, kuris darytų didelį pelną. Kas antri metai keičiantis valdybomis ir jų pirmininkams daugelis nekreipia dėmesį šių namų išlaikymui. Be tų namų prarastumėm viską ką esame sukūrę per 40-ties metų laikotarpį. Jau senai būtų laikas Geelongo jaunimui atkreipti dėmesį ir prisidėti prie šių namų išlaikymo, įsijungti į mūsų valdybos gretas.

1991 m. spalio 25 d. sušauktas Australijos lietuvių Geelongo bendruomenės posėdis, kuriame buvo diskutuojama šių namų remontas, nes per daugelį metų viskas susidevėjo; salės stogas, tvoros, kiemas, vienos duobės, atrode liūdnotai. Taigi per šį posėdį nutarta sutvarkyti reikalingiausius darbus ir tuo reikalu kreiptis į mūsų organizacijas ir į visą bendruomenę, kad prisidėtų darbais bei finansine parama.

Pirmas mano planas buvo kreiptis į lietuvių stovybininkus, kurie turi patyrimo statyboje ir nei vienas neatsisakė. Neseniai išėjęs pensijon Vincas Salavėjus ir turint gerą pažintį su Geelongo „Master Builder“ mielai sutiko šiems darbams padėti sutvarkyti ir išdirbo su savo sunkvežimiu ir įrankiais tris savaites nereikalaujamas jokio atlyginimo. Ačiū jam.

Siuos darbus vykdyti ir juos organizuoti teko man, o suvežti ir supirkti medžiagas statybai prisidėjo kasininkas A.Obeliūnas.

1991 m. lapkričio 15 d. įvyko susirinkimas kartu su Geelongo lietuvių organizacijomis sudarymui 1992 metų kalendoriaus parengimams. Būdamas bendruomenės p-ku iškėliau klausimą ką daryti, kad namų kiemo atnaujinimo kainos buvo patiekto kelių konstruktorių jos labai aukštos 5,000 dolerių ir vienai bendruomenės valdybai neįmanoma tokiai sumai finansuoti. Buvo kreiptasi į visas organizacijas prisidėti, kurios mielai sutiko paremti. Bendruomenės valdyba duoda \$2.000, Sporto klubas „Vytis“ \$1.000, Lietuvių sąjungos klubas \$1.000, „Zidinys“ \$250, Bendruomenės moterų d-ja \$100, Choro valdyba \$100, Savaitgalio mokykla \$50 Skautų „Satrijos“ tuntas \$50. Bendra suma sudaro \$4.550. Sporto klubo „Vytis“ p-kas Stasys Šutas padengė trūkumą paaukodamas asmeniškai \$500 auka. Už tokią didelę finansinę paramą visi esame dėkingi jam ir visoms mūsų organizacijoms.

Artinantis 41-ai Sporto Šventei Geelonge prasidėjo darbai, kad jie atrodytų švaresni, gražesni: medeliai išvežti, kiemas išvalytas, sena tvora nuardyta ir sudėti cementiniai stulpai ir naujos lotos. Išlygintos kiemo duobės ir kiti darbai. 1991 gruodžio 5 d. išlietas kiemo asfaltas, supilta 40 tonų dervos mišinio, kiemas atrode švarus.

Jau šiais metais vasario 28 d. darbai pradėti su rinomis, dalis nudažyta, pusė pakeista naujomis. Pradėta stogo skardos pakeitimo darbai, sena skarda nuimta ir

užklota nauja. Ant stogo užtaisomi kampai ir susukami šriubai-varžtai, išdažyti salės langai. Žinoma dirbant pasitaikė ir nenumatytų darbų bei išlaidų kaip pav.; penkiolikametų dėvėtą šaldytuvą, pakeičiant į kitą primokant \$300. Na ir kitas didelės susidariusias išlaidas padengti.

Visiems darbams talkininkavo šie vyrai; Vincas Salavėjus, Mikas Anskaitis, Antanas Gvildys, Petras Papreckas, Tomas Kondrotas, Otto Schrederis, Vacys Aukštietis, Mečys Kymantas, Mečys Davalga, Pranas Vaičekauskas, Juozas Manikauskas, Vytas Cerakavičius, Kajetonas Starinskas, Feliksas Andriukonis, Vytas Bindokas, Liudas Bungarda, Adolfas Obeliūnas, Pranas Saldukas, Albinas Banulis. Darbas truko tris savaites, viso išdirbta 646 valandų. Pietus gamino ir gėrimais

aprupindavo bei prisidėjo kitokiais darbais; C.Vaičekauskienė, M.Andriukonienė, E.Schrederienė, R.Andriukonis, S.Obeliūnienė, A.Obeliūnas.

Dėkojame visiems už gerą bendradarbiavimą, susiklausimą mūsų bendruomenėje, už sunkius atliktus darbus, be jūsų paramos, tai nieko nebūtų. Gražu, kad visi prisidėjome prie šio didelio remonto, kuris kainavo virš \$9.000. Kadangi mūsų kasa labai ištuštėjo, rinksime aukas šiems namams išlaidoms padengti. Prašome prisidėkite kad ir mažą auka, padėsite išlaikyti brangius namus.

Pastaba: Jeigu kartais per klaidą ką nors praleidau, labai atsiprašau ir būtų gera, kad man praneštumėt.

Dar kartą nuosirdus ačiū visiems.

O. Schrederis
ALB Geelongo Apy.
pirmininkas

Hobarto Apylinkė Vasario 16-tos šventę atšventėme vasario mėn. 22 d.

Šventės programa buvo palyginamai trumpa, nes į vieną popietę mėginome sutalpinti vasario 16-tos minėjimą, visuotinę susirinkimą ir valdybos bei kitų padalinių rinkimus.

Pirmininkas Ramunas Tarvydas atidarė minėjimą ir paskaitė paskaitą palygindamas 1918 metų kelią į nepriklausomybę ir kelią į 1991 metų jos atstatymą. Abejais atvejais įvykiai turėjo labai panašią eigą ir atnešė panašius vargus laisvės siekime ir problemas ekonominę ir politinę plotmę nepriklausomybę atgavus.

Laikui sutaupyti, vietoj skaitant paskaitą leiturviškai ir po to angliškai tiems kurie lietuviškai nesupranta, buvo paruošti lapai su paskaitos vertimu į anglų kalbą.

Po paskaitos Nijolė Willson ir Teresėlė Šiaučiuonaitė padėklavo po eileraštį ir tuo minėjimas užsibaigė. Uždarymui sugiedojo „Lietuva Tėvynė mūsų“.

Po minėjimo Ramunas Tarvydas atidarė susirinkimą ir į prezidiumą pakvietė Aleksą Kantvilą pirmininku ir Lorėtą Eskirtienę sekretore.

Loreta perskaitė pastarojo visuotinio susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pakeitimų. Valdybos sekretorius Stepas Augustavičius perskaitė valdybos dviejų metų veiklos pranešimą. Atrodo buvo nuveikta nemažai, buvo surengti mums įprasti minėjimai bei šventės, buvo organizuotos demonstracijos atkreipti australų dėmesį kas dėjosi Lietuvoje, buvo renkami parašai kurie buvo pasiūsti buvusiam ministeriui pirmininkui Bob Hawke, prašant pripažinti Lietuvos nepriklausomybę, valdybos pareigūnai susitiko ir turėjo pasitarimus su Tasmanijos parlamentarais.

Iždininikas Juozas Paškevičius, pranešė apie izdo stovį ir padėjo bendruomenei už duosnumą aukomis paremiant valdybos pavestus rinkliavas, ypatingai už duosnumą aukojant fondui „Pagalba Lietuvai“.

Atstovai į Krašto Tarybą pranešimą buvo padarę tuoj grįžę iš posėdžių ir buvo nutarta, kad kartoti

būtų tik bereikalingas laiko gaišinimas. Garbės teismo pirmininkė Nina Kantvilienė pranešė, kad sugyvename taikiai ir bylų nebuvo. Revizijos komisija rado, kad pajamų - išlaidų knygos vedamos sąžiningai ir izde trūkumų nerado.

Rinkimai praėjo be kivirčų. Norinčių būti renkama į valdybą nebuvo ir senoji valdyba sutiko palikti valdyboje. Dalyviai tai sutiko plojimais.

Klausymų ir sumanymų metu buvo plačiau aptarta. „Perkūno“ sporto klubo finansinė padėtis ir klubo pajėgumas surengti sporto šventę Hobarte 1993 metais. Klubo pirmininkas Mindaugas Kožikas pranešė, kad klubas skolų neturi ir izde yra šiek tiek pinigų. Jis neturi abejonės dėl galimybės sporto šventę surengti. Apylinkės valdyba prižadėjo pagelbėti tame reikale.

Visas problema išgvildene, kibome į Bonifaco ir Hildegard Šikšnių pagamintus užkandžius ir asmeniškų pokalbius. Pasiūpinę, pasidalinę vargais ir džiaušmais, išmetę po „stubby“ ar čierkutę vėl išsiskirstėme savais keliais.

S. Augustavičius

Baltarusijos sostinėje,

Minske rytoj turėtų įvykti Nepriklausomų Valstybių Sandraugos kraštų viršūnių susitikimas, kuriame turėtų būti svarstomi vienuolikos valstybių konfederacijos esminiai pagrindai. Vakar Maskvoje įvykęs Sandraugos kraštų gynybos ministrų susitikimas nedavė jokių teigiamų rezultatų, tad dabar svarstoma, ar iš viso yra prasmės rytoj susitikti Minske. Vakar įvykusį gynybos ministrų pasitarimą sutrukdė Ukraina, kuri nesutinka, kad visa Nepriklausomų Valstybių Sandraugos kariuomenė būtų pavaldi vienam centrui. Taip pat nesutaroma dėl strateginės ginkluotės pavaldumo. Po nevykusio kariuomenės vadovų pasitarimo, dabar Vakaruose pradėdama abejoti ar Nepriklausomų Valstybių Sandrauga vykdys Sov. Sąjungos 1990 metais Paryžiuje prisiimtus įsipareigojimus dėl įprastinės ginkluotės apribojimo.

RAJONO VADIJA

Lietuvių skautų Sąjungos Australijos Rajono Vadija posėdžiavo Parapijos namuose Kensingtone pas savo Dvasios vadovą kovo 5 d. Rajono Vadas skautininkas Narcizas Ramanauskas atidarė posėdį, pasveikinęs visus dalyvius. Vienas iš žymiausių ateities darbų - pasiruošimas Lietuvos Skautų Sąjungos įsteigimo 75 metų Jubiliejui, kuris bus minimas Lietuvoje Jubiliejinėje Stovykloje. Smulki data dar nenustatyta, nes Vilniuje LSS Taryba posėdžiaus balandžio mėnesį ir tada jau pateiks Jubiliejinės stovyklos datą ir programą. Mūsų rajonas jau pradeda ruoštis šiai Jubiliejinėi stovyklai. Jaunųjų vadovų lavinimo suvažiavimas numatytas gegužės 15-17 dienomis. Dalyvaus apie 35-40 jaunųjų vadovų iš Adelaidės, Melbourne, Geelongo, Canberros, Sydnejaus. vietovė numatyta Gilwell Parke - Australijos Skautų Sąjungos vadų lavinimo stovyklavietė. Rajono Vadas ir vadeivos - Brolijos ir Seserijos, jau patys lankėsi Lietuvoje, palaiko artimus ryšius laiškais su Lietuvos Skautų vadovybe. Buvo aptarta įvairių svarbių skautiškos veiklos reikalų, kurie vėliau bus paskelbti ir spaudoje.

Lietuvių skautybės praeitis ilga, įvairi ir gili ne tik ugdant lietuvių jaunimą, bet ir reiškiantis Lietuvos bei lietuvių tautos gyvenime. Skautų sąjunga visuomet siekė ugdyti pilnutinę lietuvišką asmenybę jaunime savo ideologiniais principais, išreikštais šūkiu: DIEVUI, TĖVYNEI, ARTIMUI, - skauto ir skautės įstatais ir įžodžiu.

PD

Lietuvos Invalidų Vaikų ir Našlaičių fondui aukos gautos š.m. sausio ir vasario mėnesiais

\$300 - Feliksas Adamonis, savo 80 amžiaus proga;
\$200 - LKVS Ramovė, Adelaidės sk.;
\$100 - C. Piečiukaitis, A.&Z. Navakai;
Po \$50 J. Poškus, S. Libikienė, A. Krivickienė - vyro Antano atmin. Adelaidės Liet. Sen. šokėjos - vietoj gėlių Lilės Afan atmin.
\$25 - P. Burokas, Syd., \$20 - B. Jurgelionis, \$10 - J. Chulka, Syd.
Vietoje gėlių A.†A. J. Brazaičio atminimui - \$20 I.&P. Bakšiai, K.&J. Pauliukėnai, po \$10 A. Stakaitis, J. Donėla, E.&B. Dukai, K.Pocius, E.&R. Kurauskai, E. Baškus, P.&T. Gasiūnai, A.&U. Juciai, A.&O. Mačiukai, O. Riškienė. Po \$5 V. Arlauskienė, O. Bridžiuvienė, N. Arminienė.

Visiems aukojusiems „Vilties“ draugijos vardu nuoširdžiai dėkoju.

D. Baltutyte
„Vilties“ D-jos atstovė Australijoje

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Jadvyga Paragienė, 84 m. amžiaus, mirė kovo 9 d. Rožančius kalbėtas Tobin koplyčioje Doncaster. Atsisveikinimo žodį tarė draugų vardu Jonas Meiliūnas, Socialinės Globos Moterų d-jos vardu Liolė Bartaškienė, o Draugijos narės, pasipuošusios tautiniais rūpbais, stovėjo prie kartos Garbės sargyboje, taip pat ir bažnyčioje, kai laidotuvių šv. Mišios vyko šv. Jono bažnyčioje kovo 12 d. visiems giedant tradicines giesmes. Palydėta į Springvale kapinių

krematoriumą. Po maldų ir giesmių laidotuvių dalyvius šermenims pakvietė į savo namus dukte Audra su savo vyru Antanu Kesminu. Teilsisi Jadvyga Viešpaties Ramybėje.

Jadvyga Paragienę laidojant, už jos vėlę šv. Mišioms aukojo: A. Kalvaitienė, R. Kaunienė, D.&K. Lynikai, E. Markonienė, P. Mažylis, V. Miliauskas, J.&V. Zitkevičiai.

Velykinę išpažintį atlikime gavėnijos metu sekmadieniais prieš lietuviškas pamaldas šv. Jono bažnyčioje nuo 11.30 val.

Aukos Australijos Lietuvių Fondui

\$50 V.B.Barkai (450) NSW - „Vasario 16 d.“ proga. \$20 P.Kinderis (65) Vic.

Pagerbdami A.A. Jadvyga Paragienę (Melbourne) vietoj gelių aukojo: \$50 Melbourne Soc. Globos Moterų D-ja (720). \$40 Ona Silaitė. \$30 A.B.Staugaičiai (390). Po \$20 J.M.Antanaičiai (245), A.Bertašius (60), J.N.Meiliūnai (315), N.D.Ramanauskai (35),

J.S.Meiliūnai (1152), M.Kemešienė (197), A.V.Bladzevičiai (120), J.J.Meiliūnai (355), R.V.Savickai (120), G.D.Zemkalniai (195), H.D. Antanaičiai (105) ir V.G.Ališauskai (1025). Po \$10 M.Sodaitienė (50), A.J.Simkai (190), R.E. Semetai (330), Aug. Ramanauskienė (184), J.Grigaitienė (170), Sofija Savickienė (215), O.Aleknienė (964), J.B.Makuliai (161), J.J.Zalkauskai (405) ir J.Vingrienė (440).

Nuoširdus ačiū visiems už aukas.

Vincas Ališauskas
AL Fondo išdininkas

Pirmasis Pasaulinis Lietuvių Teisininkų Kongresas Lietuvoje

Pirmasis Pasaulinis Lietuvių Teisininkų Kongresas įvyks šiais metais gegužės mėn. 24-31 dd. Vilniuje ir Palangoje, Lietuvoje. Šis Kongresas istoriniai svarbus, nes pirmą kartą tarptautinio pobūdžio, bus ypatinga proga aptarti teisių ir politikos klausimus liečiančius Nepriklausomą Lietuvą. Kongreso tema: išnagrinėti teisių ir politikos problemas kylančias dabartinėje Lietuvoje. Šiuo metu, Lietuvoje vyksta dideli pakeitimai teisių sistemoje, jos įstatuose ir valdžios įstaigose. Ypatingai svarbu, kad Lietuvos teisininkams suformuluojant įstatus būtų kuo daugiau pateikta žinių visose teisių šakose (būtent konstitucijos, tarptautinės teisės, nuosavybės, įvairios paskirties teisės, apribotos prekybos teisės, kriminalinės, šeimos teisės ir t.t.). Siame kongrese bus vertinga ir naudinga visiems iš pasaulio suvažiavusiems teisininkams padėti išvystyti teisių ir politikos padėtį Lietuvoje.

Lietuvos Ministeris Pirmininkas, Gediminas Vagnorius dalyvaus Kongreso atidaryme ir duos pranešimą. Kongresui ruošti

Lietuvių Teisininkų

pasaulinis komitetas tikisi, kad daug lietuvių teisininkų suvažiuos iš Europos, Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados ir Australijos sudarant tarptautinį forumą.

Teisininkai, teisių studentai arba asmenys studijavę teisę, norintys dalyvauti Kongrese, prašomi nedelsiant kreiptis raštu šiuo adresu: Andrew Zilinskas, c/- Joseph Lukaitis & Associates, 123 Church Street, Hawthorn, Victoria, 3122. Telefonas (03) 819 5515, fax (03) 819 6078.

Kongreso registracijos mokėstis US\$249 ir apie šio mokėstio detales prašomi kreiptis į Andrew Zilinskas Joseph Lukaitis, Vice-pirm., Kongreso Ruošos komitetas Andrew Zilinskas, Narys, Kongreso Ruošos komitetas

PRANEŠIMAS

Socialinės Globos Moterų Draugijos Melbourne narių metinis susirinkimas įvyks kovo mėn. 29 d. sekmadienį, 2.30 val. p.p. Moterų Seklyčioje. Bus padaryti pranešimai ir renkama nauja valdyba. Po susirinkimo - kava ir užkandžiai. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Soc. Globos Moterų d-jos v-ba

I. & VI. Janušiams

Dukrai Irėnai, Jos brangiai Motinai Lietuvoje mirus, Zentui Vladui, Jų šeimai, giminėms ir pažistamiems gilaus liūdėsio valandoje, nuoširdžią užuojautą reiškiau.

P. Mažylis

Mūsų narei A. † A. Jadvygai Paragienei

mirus, jos dukras Audronę Kesminienę, Jūratę Feil ir jų šeimoms nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Soc. Globos Moterų draugija Melbourne

Atvelykio Balius Melbourne

Įvyks š. m. balandžio mėn. 25 d. 7.30 val. vak. Melbourne Lietuvių Namuose.

Gros šaunus jaunimo orkestras „Dabar“. Bus servuojama karšta vakarienė. Didžiulis pasirinkimas gėrimų, turtinga loterija. Kaina \$18 asmeniui.

Stalus užsisakyti iš anksto per F. Sodaitį, telef. 569 9578 arba K.J. Lyniką, telef. 848 5663.

Paremkite Lietuvių Namus atsilankydami į šį metinį Klubo Balių.

M.L.K. Valdyba

Vasario Šešioliktoji Melbourne

Vasario Šešioliktoji Melbourne, ir kartu padėką Dievui už nepriklausomą Lietuvą, pradėta švęsti Mišiomis šv. Jono bažnyčioje, dalyvaujant organizacijoms su savo vėliavomis, ir kun. dr. P. Daukniui pasakant taiklų pamokslą. Po pietų Lietuvių Namuose vyko Apylinkės valdybos surengtas minėjimo aktas, kuriame įdomią paskaitą skaitė Lietuvos garbės konsulas, dr. Algis Kabaila, ir pasirodė mūsų meniniai vienetai. Po minėjimo Lietuvių namų jubiliejineje salėje vyko tradicinis priėmimas parlamentarams.

Minėjimo eiga buvo tradicinė - vėliavų įnešimas, invokacija, paskaita, sveikinimai, premijų jaunimui įteikimas, meninė dalis. Programą anglų ir lietuvių kalbomis vykusiai pranešinėjo Petras Kružas. Dr. Algis Kabaila savo paskaitoje pažymėjo, kad Lietuvai atgavus nepriklausomybę, vienas darbas baigtas, bet kitas dar tik prasideda - dabar reikia dirbti nepriklausomybės tvirtam įgyvendinimui. Jis kalbėjo apie įvairius Lietuvos vidaus ir tarptautinius reikalus. Jo kalba tikriausiai pasirodys mūsų bendruomenės laikraštyje. Po paskaitos sveikinimo žodį tarė valdžios atstovas, Theo Theophanous.

Premijas jaunimui įteikė

Melbourn Apylinkės valdybos atstovas dr. Saulius Varnas. Andrius Kaladė gavo Australijos Lietuvių Fondo turtingą premiją geriausiai baigusiam lituanistinus kursus. Už lietuvių kalbą VCE lygyje jis pelnė net 100 taškų. Andrius labai darniai padėkojo už savo premiją. Keturi Jones Zitkevičienės redaguojamų „Ateities Žingsnių“ bendradarbiai taip pat gavo Australijos Lietuvių Fondo premijas: Danius Aras, Daina Didžytė, Dalia Didžytė, Andrius Kaladė, ir jie tarė po padėkos žodį. Premijas už ALB Švietimo tarybos rašinių konkursą laimėjo 12-14 metų amžiaus grupėje: pirmą - Danius Aras, antrą - Daina Didžytė, Aidas Kaspariūnas; 15+ metų amžiaus grupėje: pirmą - Andrius Kaladė, antrą - Rita Bruožytė, trečią - Petras Aras, Lina Didžytė, ketvirtą - Linas Kaladė.

Minėjimo meninę dalį lietuviškomis dainomis ir šokiais gražiai išpildė: solistas Jurgis Rubas, su Zitos Prašmutaitės pianino akompanimentu, Vilijos Mockutės vadovaujama „Malūnėlio“ tautinių šokių grupė, Dalios Antanaitienės vadovaujamos „Gintaro“ tautinių šokių grupės mergaitės, Birutės Prašmutaitės diriguojamas Melbourn „Dainos Sambūris“. Minėjimas buvo baigtas visiems giedant „Lietuva Tėvyne mūsų“.

UKRAINIAN HOSTEL

St. Albans - Melbourne priemiestyje ukrainiečių bendruomenė pastatė savo seneliams Hostelį. Valdžia suteikė paramos pusantro milijono dolerių. Federalinė valdžia \$998.400, o Viktorijos valdžia \$485.760. Patys ukrainiečiai sudarė \$750.000, kai

Essendone pardavė savo bendruomenės namus už šią sumą. Senelių hostelis St. Albans priemiestyje geroje vietoje, jame 30 lovų seneliams ir iš bet kurio lango matyti sodas. Įrengimo darbai jau baigti ir seneliai apsigyvens šio kovo mėnesio gale.

Ukrainian hostel

Victor Rudewych (left) and State Keilor MP George Seitz with members of the Ukrainian community.

Suskilę skaldosi

Per 2000 metų krikščionybė pergyveno daug pasikeitimų, kovų, schizmų, buvo daug pranašų ir reformatorių - naujovės ir visokių lengvatų skelbėjų. Patys nauji krikščioniškų bažnyčių steigėjai mirdami nežinojo, ką jie palieka, ir kuriais keliais nueis jų skelbiamu naujo mokslo pasekėjai. Martynas Liuteris laikomas evangelikų-liuteronų bažnyčios steigėju, o mirė tačiau būdamas kataliku. John Wesley buvo ir mirė anglikonu, o laikomas metodistų steigėju. Krikščionybei artėjant į trečią tūkstantį metų, kyla pasaulyje dar tikinčių ir galvojančių žmonių susirūpinimas tikėjimo išpažinimo likimu. Krikščionybė dabar plinta tik vadinamam trečiajame pasaulyje, ekonomiškai ir moksliskai atsilikusiuose ir vargstančiuose kraštuose. Civilizuoti vakarai, vadinamasis pažangusis pasaulis praranda savo tikslus ir kelią, ir nebežino, kur keliauja. Atsiranda tiek visokių išminčių ir pranašų, kad žmogus pradeda nebesusprasti, kuris iš viso teisingas, ir ar dar yra kokia tai visa apimanti tiesa.

Vadovaudamiesi Vatikano II-to suvažiavimo, pasibaigusio 1958, šūkiu, kad visi žmonės yra iš Dievo, kai kurie anglikonų vyskupai pradėjo kunigais išventinti moteris. Užvirė atvira kova anglikonų bažnyčioje, ypač Australijoje. Australijos 3.7 milijonų anglikonų suskilo į anglikonus-katalikus, tai originalioji grupė, kuri pripažįsta, kad kunigas yra Kristaus įgaliotinis ir Jo altorius. Antrieji, vad. anglikonais evangelikais, vadovaujasi biblija, kur vyras yra šeimos galva, o tuo pačiu jis yra ir bažnyčioje vadovas. Visi kiti atsidadurė nežinia kur, - kiek vyskupų, tiek nuomonių. Ir visa tai sukėlė moterų sąjūdį už šventinimą į kunigus. Jeigu, sako, moteris gali būti daktaru, gali griovius kasti, tai kodėl negali būti kunigu. Jos nenori girdėti jokių istorinių, teologinių ar teisinių argumentų. Visai nekeliamas klausimas, kad yra religija, ar tai tik sociologinis reiškinys, ar apreišktoji tiesa.

Prieita prie to, jog aiškinama, kad Dievas negalima vadinti vyriškąja gimine, reikia tai keisti ir rasti bendrąjį terminą. Kada sakoma, kad „Dievas tapo žmogumi“, tai nereiškia, kad jis tapo vyru. Amerikos moterų sąjūdžio vadovė Mary Daly tvirtina, kad „jeigu Dievas yra vyras, tai vyras - dievas“, o šitaip tai jau negali būti. JAV-bių episkopatų bažnyčia (taip vadinami Amerikos anglikonai) šventina moteris kunigais jau nuo 1974 m. Ir štai kai kuriose jų bažnyčiose pasirodė kryžiai su nukryžiuotos moters kūnu. Kai kuriose Australijos anglikonų bažnyčiose pradėta melstis: „Mūsų motina Dieve! (Our Mother God)“, net „Tėve mūsų“ padaryta „Mūsų motiniškas tėve“ (Our Motherly Father). Keičiami šimtmečiais giedoti gražiausi himnai ir giesmės, jeigu tik ten minimas vyro vardas.

Anglikonų bažnyčioje, kuri šiuo metu priskaičiuoja 70 milijonų žmonių, darosi tikra palaida bala. Jų vyriausias bažnytinis organas yra sinodas - suvažiavimas, kur dalyvauja vyskupai, kunigai ir rinktieji atstovai. Prieita prie to, kad kai kurie vyskupai ir sinodo

nutarimų neklauso, o kreipiasi į pasaulinį teismą, kad tas pasakytų ar vyskupas gali šventinti moteris į kunigus, ar ne. Sakoma, kad tokia netvarka gaunasi dėl to, jog anglikonai neturi tvirtos vadovybės. Canterbury arikvyskupas ir Anglijos karalienė neturi jokios jurisdikcijos už Anglijos ribų. Vienas iš Australijos vyskupų ir sako, kad galim pabaigti, kaip Boriso Jeltsino naujoji nepriklausomų valstybių sąjunga - kartais šnekamės, o kitą dieną ne pažiūrėti viens į kitą nenorime.

Sitas anglikonų bažnyčios skaldymasis sustabdė ir vis didėjantį dialogą ir suartėjimą su Romos katalikais. 1988 metais popiežius Paulius Jonas II rašė Canterbury arkivyskupui, kad Romos ir Rytų (Ortodoksų) bažnyčios sudaro 80% visų krikščionių, kurie yra „tvirtai nusistatę prieš anglikonuose vykstančius dalykus“. Val.

Kokius nuostolius padarė Raudonoji Armija Lietuvai 1991 m.

Lietuvos Statistikos biuras apskaičiavo ir paskelbė nuostolius, kuriuos patyrė Lietuva ryšium su buvusios Raudonosios armijos veikla respublikos teritorijoje 1991-ais metais. Pagal paskelbtus duomenis, Lietuvai buvo padaryta nuostolių už beveik 44-ris milijonus dolerių. Ši bendra suma apima buvusių sovietų kariškių Lietuvoje sunaikintą arba konfiskuotą nekilnojamą turtą, valstybės patirtus nuostolius dėl pramonės produkcijos sumažėjimo per Maskvos Lietuvai paskelbtą ekonominę blokadą ir, galop, Lietuvos valstybės išleistas lėšas už sugadinto nekilnojamo turto restauravimą ir apsaugojimą. Daugiausia nuostolių buvę raudonarmiečiai padarė Vilniuje per televizijos bokšto puolimą, sausio 13-ąją, ir vėliau. Sovietai ne tik nusiaubė televizijos patalpas, bet sunaikino labai daug brangios aparatūros. Užsienio spaudos agentūros pažymi, jog Lietuva reikalau, kad buvusi sovietų kariuomenė jai atlygintų už padarytus nuostolius, pavyzdžiui, perleistų Lietuvai dalį respublikoje dislokuotų ginkluotųjų pajėgų karinės medžiagos. LRTV

Vadinamąją Siaurės Tarybą sudarančiųjų penkių Skandinavijos kraštų - Danijos, Islandijos, Norvegijos, Švedijos ir Suomijos - finansų ministrai, Helsinkyje pasirašė susitarimą dėl kapitalų investavimo trijose Pabaltijo valstybėse. Tam tikslui Skandinavijos kraštai paskyrė apie 125-kis milijonus dolerių, kuriais bus finansuoti įvairūs ekonominiai projektai Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Pirmiausia bus teikiama techninė pagalba smulkiųjų ir vidutinio dydžio pramonės įmonių Pabaltyje sumoderninimui. Siaurės kraštų vyriausybės paragins valstybinius investicijų bankus suteikti Pabaltijo šalim papildomus kapitalus ekonomikai atkurti.

ADELAIDE

Adelaidės Lietuvių Mokykla ir Lituainistiniai Kursai pradėjo naujus mokslo metus vasario 8 d. Mokykla veikia Lietuvių Katalikų Centre, Lituainistiniai kursai suaugusiems - Lietuvių Namuose. Mokslą pradėjo šv. Mišiomis šv. Kazimiero Liet. Bažnyčioje ir išsiskirstė į savo mokyklas.

Mažučiai ir jaunuoliai, tobulinkime savo lietuvių kalbą, kad kalbos nemokėjimas nebūtų kliūtimi, juk jau atviras kelias į Nepriklausomą Lietuvą, netrukdomas bendravimas tarp lietuvių, kur jie bebūtų.

Labai sėkmingai lietuvių kalbos 12-tos klasės egzaminus išlaikė Paulius Rupinskas. Linkime toliau žengti lietuvių keliais.

Sidabrinę Vedybų Sukaktį atšventė Pranė ir Izidorius Bakšiai. Abudu šv. Kazimiero Bažnytinio choro dainininkai, I. Bakšys Parapijos Tarybos narys. Šv. Kazimiero Liet. Bažnyčioje kun. J. Petraičio aukotos šv. Mišios su palaiminimu Sukaktuviniams. Po Mišių puikios vaišės Liet. Kat. Centro salėje. Tebūna šviesi ateitis Viešpaties palaimoje.

Į Adelaidės Festivalį vasario 25 d. atvyko Vilniaus Valstybinio Teatro aktoriai. Adelaidės lietuviai turėjo puikią progą pamatyti ir pažinti Pasaulyje išgarsėjusį Lietuvos teatrą.

Užgavėnių balius Liet. Kat. Centre vasario 29 d. Parapijos Taryba su Liet. Kat. Moterų Draugija suruošė Užgavėnių-Blynų balių. Ir tikrai buvo puiku: daug žmonių, orkestras, stalai gražiai padengti, skaniu maistu apkrauti, ir dar kugelis ir blynai - tikrai nuotaikingai užsigavėta. Ačiū ruošėjams.

Mirtis. Netekome „Vaidilos“ teatro aktoriaus Algio Gučio. Mirė vasario 25 d. kantriai nešdamas ilgos ligos kančias slaugymo namuose; 62-ųjų metų sulaukęs, kun. J. Petraičio lankytas ir aprūpintas šv. sakramentais. Visą laiką rūpestingoje žmonos ir dukros globoje.

AFA Algis Gutis gimęs Kaune Lietuvoje, mokėsi Aušros berniukų gimnazijoje, taip pat baletu ir domėjosi jaunimo teatru. Būdamas 14 metų amžiaus išvežtas į Vokietiją, ten laimingai susirado savo tėvą, kuris buvo Savanoris Kūrėjas. Gimnaziją baigė Vokietijoje. 1947 m. su tėvu atvyko Australijon. Gyveno Woomeroj, vėliau Adelaidėje. Susiradęs Adelaidėje susibūrusius lietuvius, įsijungė veiklon - šoko tautinius šokius ir buvo talentingas aktorius „Vaidilos“

teatre. Liet. Kat. Moterų Dr-jos Siupiniuose išspūdingai suvaidindavo humoristines roles.

Vedė Ruth Marie Edmonds, užaugino dukterį Juliją. Ji taip pat šoka tautinius šokius „Brandos“ grupėje, mokytojauja Lietuvių Mokykloje.

Vasario 26 d. vakare šv. Kazimiero Bažnyčioje kun. J. Petraitis pravedė Rožinį ir kitas maldas už Mirusį, pagiedojo. 27 d. Gedulingos šv. Mišios su pamokslu paguodžiančiomis mintimis, „Vaidilos“ teatro aktoriams budint prie karsto. Skaitymus atliko V. Baltutis ir po šv. Mišių tarė nuoširdų atsisveikinimo žodį teatro vardu. Auką atnešė dukra Julija su savo drauge, Antonina Kubiliene. Nemiros Masiulytės-Stapleton grojami vargonai švelniu gaudesiu užpildė skaudžią tylą.

Centennial Park Kapų krematoriume aktorius N. Skidzevičius padeklamavo pritaikytą poeziją. Klebonas sukalbėjo maldas, sugiedota „Viešpaties Angelas“. Julija Gutytė pakvietė pas save pasiguodimui, pabendravimui.

Amžiną atilsį duok Mirusiam, Viešpatie, paguoski likusius: žmoną Marie, dukrą Juliją, mirusiojo motiną Lietuvoje ir visus gimines.

Šv. Kazimieras. Šią šventę šventėme kovo 1 d., sekmadienį. Prie šv. Kazimiero bareljefo sustojo Kryžius, vėliavos - skautų, ateitininkų, Liet. Kat. Moterų Dr-jos, Parapijos žmonių būrelis. Kun. J. Petraitis paskaitė maldą į šv. Kazimierą. Procesija nužingsniavo į Bažnyčią prie gyvomis gėlėmis išpuošto Altoriaus, kurio vitražė taip pat mūsų šventasis Kazimieras girdi mūsų maldas ir neša jas prie Viešpaties sosto. Parapijos Sventoriuje prie Lietuvos Žemės paminklo plevėsavo Vatikano Lietuvos ir Australijos vėliavos.

kun. Klebonas aukoja šv. Mišias, skaitymus atlieka Vanessa Millen, auką atneša 4 skautai - 2 mažučiai žvakes, 2 vyresnieji vandenį ir vyną. Iškilmingai skamba šv. Kazimiero Bažn. Choro, N. Masiulytės-Stapleton grojamos ir diriguojamos giesmės. Pamokslas, tikinčiųjų maldų mintys, V. Baltučio trumpas prasmingas žodis apie šv. Kazimierą - susimąstymas ....

Po šv. Mišių salėje skautų mugė ir Liet. Kat. Moterų Dr-jos organizuojami pietūs. Šį kartą ypatingi, nes šv. Kazimiero Bažn. Choras švenčia savo šventę, kun. Klebonas pakvietė pietums iš Lietuvos atvykusius Lietuvos Vilniaus Valstybinio teatro aktorius.

Gausu žmonių Bažnyčioje ir salėje. S.P

REMKIME AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra:- Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas. Fondo stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.

50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:

P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051

A.L. Fondo Valdyba.